

данных в тот период здравоохранению. Дотации страховых касс способствовали созданию в 1923 г. противотуберкулезных диспансеров. Страховые кассы работали в тесной взаимосвязи с инспекциями охраны труда. Методическую помощь оказывала организованная в 1920 г. рабочая поликлиника № 1 г. Харькова, а затем созданный на ее базе институт рабочей медицины. Но в 1927 г. деятельность страховой медицины была прекращена в связи с ее ликвидацией в стране по решению правительства и поставленными перед здравоохранением новыми задачами. Между тем ее опыт в современных условиях имеет определенное научно-практическое значение.

ВЗАИМОСВЯЗЬ ГЕМОДИНАМИЧЕСКИХ
И НЕЙРОГУМОРАЛЬНЫХ МЕХАНИЗМОВ РЕГУЛЯЦИИ
В ПАТОГЕНЕЗЕ ГИПЕРТЕНЗИВНОГО СЕРДЦА
И ХРОНИЧЕСКОЙ СЕРДЕЧНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТИ
У БОЛЬНЫХ ГИПЕРТОНИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНЬЮ

И. Д. Рачинский
СумГУ

Развитию гипертрофии миокарда левого желудочка (ГМЛЖ) и хронической сердечной недостаточности (ХСН), которые лежат в основе гипертензивного сердца у больных гипертонической болезнью (ГБ), способствуют расстройства гемодинамики и активности нейрогуморальных систем.

У 236 больных ГБ в сочетании с ишемической болезнью сердца с различными стадиями ХСН изучены корреляционные взаимосвязи между нарушениями гемодинамики и некоторыми показателями систем нейрогуморальной регуляции.

Результаты исследований показали, что у больных ГБ в начальном периоде ХСН определяется заметная корреляционная связь между возрастанием конечного диастолического давления (КДДЛЖ) в левом желудочке

і збільшенням екскреції кортизола ($r=0,54$), умовна кореляція з підвищенням екскреції норадреналіну ($r=0,39$) і антидіуретическої активності плазми ($r=0,48$).

В початковий період ХСН у больових ГВ визначається умовна зв'язь між підвищенням загального периферического опору судин (ОПСС) і збільшенням екскреції адреналіну ($r=0,48$) і альдостерону ($r=0,45$), умовна зв'язь між підвищенням середнього артеріального тиску (САД) і зниженням вмісту серотоніну в крові ($r=0,38$). В пізній період ХСН виявлена умовна кореляція між збільшенням ОПСС і зниженням екскреції кортизола ($r=0,48$) і ванілінміндальної кислоти ($r=0,53$). Наявність умовної кореляційної зв'язі між порушеннями гемодинаміки і нейрогуморальними механізмами регуляції передбачає їх самостійне значення в механізмах розвитку ГМЛЖ і ослабленні левого шлуночка.

ВИКОРИСТАННЯ ЧЕРЕЗСТРАВОКІДНОЇ
ЕЛЕКТРОКАРДІОСТИМУЛЯЦІЇ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ
ТА КОНТРОЛЮ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ
ГІПЕРТОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ ІЗ БЕЗСИМПТОМНОЮ
ІШЕМІЄЮ МІОКАРДА

Г.В. Прилуцька
Сумський державний університет

Обстежено 50 пацієнтів віком від 30 до 55 років. Згідно класифікації ВОЗ гіпертонічна хвороба (ГХ) 1 стадії визначалась у 6 пацієнтів, 2 ст. - у 44. У всіх пацієнтів проведено добове холтеровське моніторування (ХМ). Ведення щоденника самоконтроля дозволило розмежувати виявлені ішемічні прояви як больову та безсимптомну ішемію міокарда (БСІМ). БСІМ виявлена у 28 хворих 2 ст., які склали 1 групу. Середня тривалість загальної